

Razčlemba neumetnostnega besedila

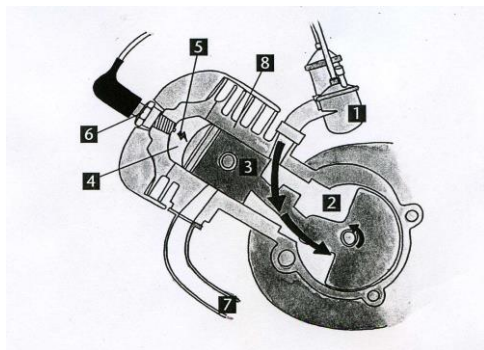
Zgradba in delovanje dvotaktnega motorja za kolo z motorjem

Uplinjač je naprava, ki pripravlja potrebno zmes goriva in zraka. Količina zmesi je odvisna od tega, koliko je »privita« ročica za plin. Iz uplinjača potuje zmes v podbatni prostor motorja, kar ji omogoča položaj bata pri gibanju navzgor.

Istočasno se v kompresijskem prostoru nad batom vrši proces stiskanja do trenutka, ko na vžigalni svečki preskoči električna iskra, ki vžge stisnjeno zmes. Stisnjena zmes hitro izgoreva (eksplodira). V nadbatnem prostoru se poveča pritisk, zato se bat pomakne navzdol.

Med pomikom navzdol opravi bat dve nalogi. Najprej odpre izpušni kanal, skozi katerega se odvajajo zgoreli izpušni plini v izpušno cev. Takoj zatem odpre pretočni kanal. Skozi pretočni kanal pride nova zmes iz podbatnega v nadbatni prostor. Premočrtno gibanje bata v valju se preko ojnice in ročične gredi spreminja v vrtenje, ki se preko sklopke, menjalnika in pogonske verige prenaša na pogonsko kolo.

Pri delovanju motorja se sprosti veliko toplote, zato je potrebno motor hladiti. Zračno hlajen motor se hladi s hladilnimi rebri na valju motorja.

Pogonsko gorivo motorja je mešanica bencina in posebnega olja za dvotaktne motorje. Olje v bencinu služi za mazanje motorja. Koliko olja je potrebno dodati bencinu, navede proizvajalec v navodilih za vzdrževanje (npr. pri 2-odstotni mešanici je razmerje 1:50, kar pomeni, da na 5 litrov bencina dodaš 1 deciliter olja).

1. O čem govori izhodiščno besedilo? Obkroži črko pred ustreznim odgovorom.

- Besedilo: a) reklamira dvotaktni motor.
b) opisuje dvotaktni motor in njegovo delovanje.
c) opisuje čiščenje delov dvotaktnega motorja.

2. Obkroži črki pred pravilnima odgovoroma.

- Besedilo je a) umetnostno. b) neumetnostno.
c) objektivno. č) subjektivno.

3. Obkroži črko pred pravilnim odgovorom. Svojo odločitev utemelji.

- Besedilo je a) strokovno.
b) propagandno.
-

4. Odgovori na vprašanja. Odgovore piši na črto.

Komu je besedilo namenjeno? _____

Kje je bilo besedilo objavljeno? _____

Čemu je sporočevalec tvoril to besedilo? _____

Kje najdeš podatek o tem, koliko olja je potrebno dodati bencinu, da dobiš pravo mešanico? _____

5. Ugotovi, ali so spodnje trditve pravilne ali napačne. Ob trditvah obkroži DA, če je pravilna, in NE, če ni pravilna.

- Uplinjač je naprava, ki pripravlja potrebno zmes goriva in zraka. DA NE
- Proces stiskanja zmesi se vrši do trenutka, ko na vžigalni svečki preskoči električna iskra, ki vžge stisnjeno zmes. DA NE
- Bat se premakne navzdol, ker se zaradi hitrega izgorevanja stisnjene zmesi poveča pritisk v nadbatnem prostoru. DA NE
- Premočno gibanje bata se prek sklopke, menjalnika in

pogonske verige prenaša na pogonsko kolo.

DA NE

- Pri delovanju motorja se ne sprosti veliko toplote.

DA NE

6. S katero besedo je zamenjana podčrtana beseda? Izpiši jo in poimenuj besedno vrsto te besede.

Iz uplinjača potuje zmes v podbatni prostor motorja, kar ji omogoča položaj bata pri gibanju navzgor.

Beseda: _____

Besedna vrsta: _____

7. Besedilo prepisi tako, da se izogneš ponavljanju.

Tomažu se je pokvarilo kolo z motorjem, zato je kolo z motorjem odpeljal k mehaniku. Mehanik ga je pogledal. Mehanik je povedal, da za popravilo potrebuje zadnjo zavoro, prednjo luč, dinamo in verigo. Zadnjo zavoro, prednjo luč, dinamo in verigo je Tomaž kupil in se sam lotil popravila.

8. Obkroži črko pred pravilnim zapisom podčrtanih delov povedi.

a) Med vožnjo z motorjem ne uporablaj mobilnega telefona Nokia.

b) Med vožnjo z motorjem ne uporablaj mobilnega telefona nokia.

c) Aleš med vožnjo z motorjem nokio izklopi.

č) Aleš med vožnjo z motorjem Nokio izklopi.

d) Aleš je popravil 2-taktni motor.

e) Aleš je popravil 2 - taktni motor.

9. V dani povedi podčrtaj stavčne člene.

Zračno hlajen motor se hladi s hladilnimi rebri na valju motorja.

10. Iz drugega odstavka izpiši priredno zloženo poved in poimenuj vrsto priredja.

Priredje: _____

11. Iz tretjega odstavka izpiši podredno zloženo poved. Obkroži glavni stavek in poimenuj vrsto odvisnika.

Vrsta odvisnika: _____

Koliko stavčno poved si izpisal? _____

12. Spodnjo poved pravopisno uredi (ločila).

Prav je da spoznamo dvotaktni motor in da poznamo njegovo osnovno delovanje.

13. Povedi združi v poved s pojasnjevalnim in poved s sklepalnim razmerjem med stavkoma. Vstavi ustrezen veznik.

Aleš je uporabil gorivo brez dodatka olja. Motor je zablokiral.

Pojasnjevalno razmerje: _____

Sklepalno razmerje: _____
